40ՐԴ ՏԱՐԻ — ԿԻՐԱԿԻ 12/25 ՅՈՒԼԻՍ 1909 — ԹԻՒ 14922

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
ՊՕՂՍՍ, ՊԱ.ՊՐ — Ա.ԼԻ ՃԱ.ՏՏԷՍՍ
Էպուսսուուա (Սկսկեթէ) փողց թիւ 38

BUREAUX DU JOURNAL HAÏRENIK
Avenue de la Sublime-Porte rue Eboussuoud No. 38
CONSTANTINOPLE

10 ՓԱՐԱ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ
ՕՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ համար . . . . . 300 թիւ 73 դրչ. Մէջթա
» » . . . . . 450 » 40 » »
Գաւառներու . . . . . 300 » 100 » »
» . . . . . 150 » 50 » »
Օտար երկիր . . . . . 300 » 25 ֆրանք
Ռուսիա . . . . . 300 » 40 րուպլի
(Միւս պայմանները տեսնել 4րդ երեսը)
Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն
ետ չի դարձուիր։

درعليه باب عالى جاده‌سنده ابوالسعود سوقاغى نومرو ۳۸
غزته‌سى اداره‌سنه ﴿ هيرنك ﴾

10 ՓԱՐԱ

Հ. Յ. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
ՀԱԿԱՍԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

Թուրք մը չի կայ,—այն ազատական Թուրքերէն զատ որ դիտէն տեսնել դիտէն հասկնալ,—որ իր սրտին խորէն համակրած չըլլայ Թէ Հայերը Օսմ. Սահմանադրութեան կողմն են։ Բիլա Թէվֆիկ յայտարարեց այս ճշմարտութիւնը բեմին գլխէն։ Պատահական որ Թուրքերէն այն մասն որ չէ լսած, որ յետադիմական է, ամերձեց Կիւիկեան Ազգայ և դրաւ ամբողջ Հայ ազգը սուգի մէջ։ Եկան իրարանցումներէն օրերը, որոնք իրարանցումներէն յետոյ ալ մնայ սուգ, որ ամբողջ Հայ ազգը կը մնայ ինչպէս կանգուն պատմութեան մէջ և զոր ոչ մէկ ուրիշ հանգամանք պիտի կարողացած ըլլայ ջնջել։ Մեզի համար մեր դառնութենէն առանձնապէս ալ որ ամէն ազգ այլ ամսուն մէջ կը սգայ իր ազատութեան օրերը, մենք Օսմանցիներս Յունուար 10ին սգացանք հաշտութեան Օսմանեան Սահմանադրութիւնն։ Շուտ մոռցանք այդ օրը։ Միսաքագիրները 1/14ին (1789) տապալեցին Պաստիլը, որ իրը բանտ իր մէջ ընդունած ըլլալով միտնեան իշխանութիւն զան պատրիկ, ինչպէս Վալթէր, Ժան-Թալէատալ և այլ խմատասէրներ, գրագէտներ ու բանաստեղծներ, գրաձան եղած էր բանտապետութեան նշան ու նշանակը իսկ։ Այդ օրէն ալ փոքր ազգները ազատ չունէր ինչ և այս պատճառաւ այդ օրն իրենց Ազգային Տօնը հիմնեցին։ Պարտիներն ալ նոյն այս անուն մէջ իրենք զիրենք ազատագին Մէհմէտ Ալիի յուշէն և ազատութեան չըլլան մը սկսան Անգիա Մերզայիս ետ որու մանկտիկները կ'ազատավէ նոր Յունիսդատարը 31 Մայիսի դէպքին նման ու և է դատապարտման ձեռնարկներու դէմ։

*Միայնալ – նամանաւանդ ազգային ամեն ալ այս յուլիս ամսու մէջ կ'ինչնայ։ Եւ ասիկան ինչ պատմական հետևութիւն։ Յուլիոս Կեսար, որու անունէն նավ կ'ընդունի այս ամիսը գործած է այնքան սիրելի աշխատիւն բոլոր Ազգասիրանայ, ինչը՝ կ'ընդհանրը՝ իրը Թշնամի ազգասիրութեան, իրը բանասեր՝ Պրուտոսի դաշոյնին սակ լսնած է։ Կեսար յայտնի չեայց Պոմպէոսի տրած էր իր անձնական սիրազատութիւնն հետևելուն սակ ընդդիմանալ։ Հռովմայեցի հանրապետականները երկիրզով սկսեր էին վախել Կեսարի հանդէպ ոգևորեալ ամենգութիւնները և իշխանութեան դիտնութիւնները։ Հռովմայեցի Բռնապետի մը ուրբանգութիւնը որ հետևանքն էր Գալլիոյ նուաճման։ Ամեն ինչ կ'ուսոյցնէ որ Կեսար ամենայն ինչ կ'ընդունէր իր ձեռքը։ Հռովմայեցի Սենատը, որ մինչև այդ օրը Կեսարի

Մնդիրը թաղին մէջ կը սպասուի. Թաղ. Խորհուրդը կ'իմանայ որ չուկէ առած ալ ուրիշ առիթ նմանօրինակ բան մը ըրած էր Համբարձումի, ուսկի կը սպասի. յօրինակ այլոց տարաբաղթիւնը զգծատղելի։

Ոստիկանութիւնը խուզիչքը ընդհանուր զսպողականութեան կը յանձնէ որ իր կարգին յետ հարցաքննութեան Սալիչ կը զրկէ։

Պահպանդիքը կ'աւելցնէ. «Կ'ըսեն թէ խորհուրդ, Համբարձումի պղպջանոց առչև անոգքերի միացած և կրկին անգամ դասաբանի գլխած է, թէ դէպքին օրը կռնակիը սանսպուն զգացած է, թէ խորհրդոյ անդամ մը յատկապէս գլխած է իր բաժրօնին և գիւղութիւնը անոր ալ իմացնելու համար էլն. էլն.։

«Բացարձակ սուտ։ Մեր բացի մանրազնին քննութիւնը մեզ կ'ըսեն թէ՝ այս խնդրոյ մասին կռնակիը բացարձակապէս չէ գրկած ինչպէս»։

«Ժամը սոսկութիւնն սանձնիրը Համբարձումի գիրքի վճռական մէջ Սանեսպան Աչճեան Մրխան էջ ին վնասելու կը մանէ Գաբրիէլ ոգոյն սրճարանը, հոն խորհրդոյ անդամներէն ակնարկած երիս անձերը գտնելով, նախատանդ չարք մը կը սկսի և հաւկաւ եւած յարգարներուն՝ Տաղը վարչութիւնը գործադրելով, Ճաղը կը հաւկաւ Թաղ. Խորհուրդը, որ անմիջապ երիսասպարներ կազմած է, կը մղեն այն կասկած հաշտանգքին, որուն արգիւնքը կ'ըլլայ երիս մահ և Զիլա պէյի վիրաւորումը։

* *

Համբարձումի մասին վկայութիւնները ընդհանրապէս դատաստանը են իրեն, ի բաց առեալ ընտանեկան վիրաւորիչ դէպքը։ Եզիպտահն, ուր սկսեռած ինք իր չարչար աշխատութեամբ չհաճած Հնչեն օրագիրին, կրած է ինդայութիւններ ընել և գրամ գրկել ծնողքին 4 տարի առչև մը և երկուքական տարի ուրիշ անդամներ։ Հոս հասած առնին ալ, քովը գրաւած 7–8 տարի գումարէն 5 տարին տասած է հօրը, Թուրիկ տղային, որուն հետ տեսակցածնիք, որպէս զի փոքրիկ արձագան մը բանայ. և անկէ ի վեր լրիւ հաղած է որ ապրեցուցած է մայրը, քոյրը և փոքր եղբայրը։

Թաղ. Խորհուրդը երբ պինքը նեղը խօթեր է ու անպատճառ և անմիջապէս դրամներուն տրուիլը պահանջեր է, Համբարձումի իրրև Թաղիքի և մօտէն տեղեակ անցած գործակից, պատասխաններ է թէ՝

—Ինչ կ'ըլլայ եղեր, Թօփալեանի մէջ տասնեք նոր բաներ չեն, տէրն տասն կը պատասխան։

Եւ միշեր է Թաղ. Խորհրդի անդամներէն մէկուն անհագաղը որ սիրայատներու չտակայատած դումարէն ուրիշ տակի կտրիրը անցուցած է եղեր, բայց խնդիրը կռնակ ըրեր, ծածկեր են, ինչպէս նաև Լ. Կ.ի պատգամն, որ ձիշդ իրեն նման, գանձնակ պարտուցեր, չհաղ գանձնակը կտրեր ու գրամը կեղեր է, սակայն խնդիրը անոչ տեղը կապը են մարդը թղթակիանութեան բաներուն համար, եւն.։

Այս նեղութիւնները որոնց սասգամեան կը վկայեն թաղիցիները, դրամը չվճարելու համար դէշ վատ մը եղեր են Համբարձումի ձեռքը։

Ու նախօրեակ չաւալի վերջնչումը նեղը թաղին տրամադրութեան մէջ, Համբարձումի տարատայման լեզուն, թաղիցիներուն մէկ մասին անձնատուն եղուսասրդին կտրիը բանելը, ակուռքի խնդիրն ծագած չնեն հակառակութիւնը բերք գալով, վերջապես Թաղ. Խորհուրդը, որ անմիտ երիսասպարներ կազմած է, կը մղեն այն կասկած հաշտանգքին, որպէս զի փոքրիկ արձագան մը բանայ. և անկէ ի վեր լրիւ հաղած է որ ապրեցուցած է մայրը, քոյրը և փոքր եղբայրը։

Թօփ Գարաւէ մէջ ընդհանրապէս կը դասասպարան Թաղ. Խորհրդի լսիմացքը այս անակնկալ կերպով պատմութիւնը մէջ։ Հակակրութիւնը այն առաքանի հասած է որ խորհրդին երիսասպանները, —ղեկասը պատասխանատուները— սոխպատած են տասպարիկ և նոյնիսկ տասնի առաջին օրերը թաղէն հեռանալ։

Ուրիշ մանրամասնութիւն մը։ Ինչպէս պատած էինք, Թաղ. Խորհրդի անդամներուն առաջին դիմումին վրայ, քօմիտէը Համբարձումը ձերբակալելով ոստիկանատուն տանիլ կուսայ ուր գիշերը կը ծեծեն ու յետոյ Թաղ կուսան։ Սրպ, այլ ծեծի պատճառ այն ոստիկան պաշտօնէին կատարած է, որ երբ Համբարձում դուրս կ'ելլէ, կապոց չըլլար քալելու և իր տանը ճամփան կը կորնդնէ, իր տունը՝ որ ոստիկանատան չատ մօտը կը գտնուի. տեղեակ կը վկայեն ոստիկանները։

—Ուզէ տպան, այդ ծեծին վրայ կաչի ու սակը դարձա, բաւ թաղիցի ձերուկի մը։

Ահա մեր քննութեանց արդիւնքը։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ.— Մեր յօդուածը գրած էինք երբ, երկկ իրիկուն ընդունեցինք Թօփ Գարաւէ Թաղ. Խորհրդի երկու անդամներուն այցելութիւնը ունենալ գումարին անկարելութիւնը, երեսասպրին նեղմոսին անձուկ դրութիւնը, ոմոր մասլին ո'չ կռասպրել վճռակը և նիւթերը ներքսորդը բնաւորութիւնը և նիւթերը անոչ տեղը կռասկով չմնալ այսպիսի ծագրագիր և եղերական լուծումի մը։

Մեր կռասպած քննութիւններէն այնպէս կ'երեւայ որ Թաղ. Խորհրդի անդամները ո'չ թէ եղերապիրն չեները պաշտպանելու նամդով մղուած իրնդիրը ասս կէսին հասցուցած են, այլ պարզապէս անձնական հակառակութեան հետեւանքով։

Համբարձում Դաշնակցական է և ըլր, կամ գոնէ ինքզինքը այդպէս կռծել կուսայ եղեր։ Ուզիր է Թաղին մէջ սկսումը մը հիմնել քանի մը ընկերներով. վիճեր է Թաղ. Խորհրդին և պահանջեր է որ եկեղեցին մէջ գոնուած պարագ սենեակ մը իրենց պատգամատեղեան նեղքեւ գրաւի։ Թաղասիները իրենց դիմացեր են, Համբարձում սենեակ է և իրարան տեսած ատեն, ուր կը պաշտպանի և մէկուկէս ժամ հաքը անձնատան կ'ըլլայ։

Աճատարի Թօփ–Գարաւէ Թաղ. Խորհրդի պաշտօնական յայտարարութիւնը որ իր գլխաւոր գիծերուն մէջ, բացարձակապէս համաձայն է ճշմարտութեան, ինչպէս ցոյց տուին մեր կռասպած քննութիւնները։

* *

Եւ սակայն իրնդիր մը կայ։ Մենք լսած կ'ենք թէ Համբարձում գանձնակի գրամը իւրացուցած ըլլալուն համար անշուշտ յանցաւոր էր, սակայն Թաղ. Խորհրդի պարտականութիւնն էր ի'նկռա առնել գործարկութիւնը, երեսասպրին նեղմական անձուկ դրութիւնը, ոմոր մասլին ո'չ կռասպրել վիճակը և գիրքերնէ ներքսորդը բնաւորութիւնը և իրնդիր

ՄԱՀՎԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ

Ծանր ցաւերի մէջ կը հաղորդենք մեր ընթերցողներուն թանկագին բարեկամ, ազգային գործիչ, հրապարակագիր եւ խմբագիր Մահան Հայկակեանի մահը, որ տեղի ունեցաւ Ուրբաթ առաւօտ ժամը 10-ին, Պոսթընի մէջ, իր տան մէջ, ուր ան կը գտնուէր հիւանդութեան պատճառով։

Մահան Հայկակեան ծնած էր 1870 թուականին, Պոսթընի մէջ։ Ան իր կեանքի ամբողջ ընթացքին ծառայած էր հայ ժողովուրդին, իր ազգային եւ հասարակական գործունէութեամբ։ Ան հրատարակած էր «Ազգ» անունով շաբաթաթերթ մը, որ երկար տարիներ եղած էր հայ գաղութի կեանքին արտայայտիչը։ Ան նաեւ հրատարակած էր «Ամերիկահայ Տարեցոյց» մը, որ ամէն տարի կը լոյս կը տեսնէր։

Մահան Հայկակեան հանգուցեալ էր Ազգային Միութեան Ընդհանուր Ատենապետ Գէորգ Հայկակեանի հայրը։

Մահան Հայկակեանի մահուան լուրը ցաւ պիտի պատճառէ ոչ միայն Պոսթընի հայ գաղութին, այլ նաեւ ամբողջ Ամերիկայի հայութեան։

Մահան Հայկակեանի յուղարկաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ Երկուշաբթի, Յունուար 10-ին, Պոսթընի մէջ։

Ցաւակցութեան հեռագրեր կրնան ուղղուիլ Գէորգ Հայկակեանի հասցէին։

ՄԱՀՎԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆԻ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Պոսթընի հայ գաղութին մեծ մասը Ուրբաթ առաւօտ ժամը 10-ին Պոսթընի Տէրեան վարժարանի սրահը հաւաքուած էր Մահան Հայկակեանի վերջին հրաժեշտը տալու համար։ Ներկայ էին նաեւ հանգուցեալին ազգականները։

Ժամը 10-ին սկսաւ Ս. Պատարագը, որ մատուցեցին Տ. Գարեգին Վրդ. Յովհաննիսեան եւ Տ. Գրիգոր Վրդ. Գալուստեան։ Երգեցողութիւնը կատարեց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ երգչախումբը։

Պատարագէն ետք Տ. Գարեգին Վրդ. Յովհաննիսեան ելաւ դագաղին առջեւ եւ ըսաւ հետեւեալ խօսքը։

«Ամենակալ Աստուծոյ կամքով, որ ամէն ինչ կը կատարուի իր սիրոյն համար, մեր մէջէն առաւ մեր սիրելի եղբայրը, որ ամէն ինչ կը կատարէր մեր սիրոյն համար։ Ան մեզ սիրեց մինչեւ վերջին շունչը։ Ան մեզ սիրեց մինչեւ վերջին վայրկեանը։ Ան մեզ սիրեց մինչեւ վերջին կաթիլ արիւնը։ Ան մեզ սիրեց մինչեւ վերջին կաթիլ քրտինքը։ Ան մեզ սիրեց մինչեւ վերջին կաթիլ արցունքը։ Ան մեզ սիրեց մինչեւ վերջին կաթիլ ուժը։ Ան մեզ սիրեց մինչեւ վերջին կաթիլ կեանքը։

Ան մեզ սիրեց, որովհետեւ ան մեզ կը ճանչնար։ Ան մեզ կը ճանչնար, որովհետեւ ան մեզ սիրեց։ Ան մեզ սիրեց, որովհետեւ ան մեզ ճանչցաւ։ Ան մեզ ճանչցաւ, որովհետեւ ան մեզ սիրեց։

ԱՄՓՈՓՈՒՄ ԹԵՐԹՕՆԻ

1864 Փետր. 28ի առաւօտն Բաթիզի Ֆօվէլ դրամատան արկղակալը, դրամարկղը քացած առեն, կը տեսնէ որ հոն գտնուած 350,600 ֆր.ի պահառուքը գողցած է առանց դրամարկղը կոտրած ըլլալուն։ առկայ այդ դրամարկղը ինքը կամ Պ. Ֆօվէլ միայն կրնային բանալ։

Պ. Ֆօվէլ, այս լուրը առնելով, գրասենեակ կ'իջնէ և քացառութիւնները կը պահպանէ արդեակալէն, որ ըստ թանկագին քան մը չգիտցայր կը յայտնէ։ Նոյն առաւօտն կատարուելիք 300,000 ֆր.ի վճարման մը համար առաջի իրիկուն պահքայէն դրամ բերել առած էր և գիշերը գողցուելեր է, այլապէս միայն գիտէր Պ. Ֆօվէլ իր քով ունեցած կարդ մը թուղթերը դեղչել տալով այդ վճարումը կը կատարէ։ Ցետոյ, արկղակալը առաջնէն հաբցաքննել կը ջանայ խոստովանցնել զայն։ Բայց ի զուր. արկղակալը կը յամառի ուրանալ թէ այդ գումարը ինքն առած է և նոյն իսկ կ'ուզէ հակադնել թէ սեղանատուն ալ կրնայ առած ըլլալ, քանի որ բանալին մէկը սեղ քովն է։ Պ. Ֆօվէլ, բարկացած և ճարահատ, կը կանչէ ոստիկանութեան գործերը և եղելութիւնը կը պատմէ անոր։ Հաքցաքննութեան միջոցին արկղակալը գումարին ալ դիտել կուտայ որ, գրամատերը ինքն ալ կրնայ առած ըլլալ այդ գումարը գրասենեակէն։

ՏՊԱԳՐԻՉՆԵՐՈՒՆ

—o—

Կ'ուզէ՞ք ՄԱՐԻՆՕՆի տպագրական մեքենաներ։

Կ'ուզէ՞ք Ժ. ԲԷՆՆՕ ևի ՈՂՊի ամեն լեզուէ գրեր, գիծեր, եւ զարդեր։

Կ'ուզէ՞ք Շ. ԼՕՐԻՑՑՕի մելան։

Կ'ուզէ՞ք ՄՒՐԿԻՆԹԱԼԷՐ ԼԻՆՕԹԱՅՔ ԸՆԿ.ԸՆԱՆ (ի Նիւ Yorկ) գիր շարելու մեքենայ։

Կ'ուզէ՞ք ամեն տեսակ թուղթ թէ։

Դիմեցէք։

ԴՕՔՏՈՒՐ ԵԳԼԱՐԻ

Բիւշիւբ Ապուս էֆ. խան, Թ. 3, ՍՓԱՆՊՈՒԼ

Գաթոլիկներ կ'դրուին դիմողներուն տրամադրութեան ներքեւ, ըստացիկ գին, եւպէս ցոյց տալով։ 20—2

ԴՐԱՏՈՒՆ Պ. ՊԱԼԵՆՑ

Կ. Պոլիս, Ջամմաճըըար, թիւ 20

Գրատունս առաջիկայ դպրոցական շրջանին համար իր նախատրէս ունեցած դասագիրքերու հրատարակութիւնից վրայ տեղեկացած է նաև հետեւեալ նոր դասագրքերը։

Կ. Ց. Բաամաճեան.— *Սպր. Պատմութիւն պատկերազարդ և Հին Հայաստանի դասաւորը քարտէսով Ա. տարի գին 5 դրուշ։*

Ց. Գազանճեան.— *Աշխարհագրար Բնականութիւն Տարրական ընթացք 4 դրշ։ Աշխարհագրար Բնականութիւն Միջին ընթացք 6 դրշ։*

Le Français, cours complet pour l'enseignement directe de la langue française Ire partie 3, IIme 5 Pres

Ընդարձակ գրացանկ Պ. Պալենց գրատան (Ա. մաս) 5 դրշ։ (Մեկայն մեր յաճախորդներուն ձրի)։

Թաղագիրք Հայոց ամենասուրբ Ս. Ե. կեղեցւոյ 1909 ապր 15 դրշ։

Քիչ orեն Մամլոյ պիտի յանձնուին

Կ. Ց. Բաամաճեանի *Ագր. Պատմութեան Միջին և Բարձրագոյնները։*

Ց. Գազանճեանի *Աշխարհագրար Քնականութեան Բարձրագոյն դասընթացքը։*

Մ. Նուպարեան.— *Առձեռն բառարան Ֆրանսա-Հայ աշխարհիկ։*

Պալենց գրատան ընդարձակ գրացանկին Բ. մասը։

Գրատունս կեդրոնատեղին է Վենետիկի, Վիեննայի, Լոնդրա նաև Կովկաս, Ֆրանսա, Ամերիկա, Եգիպտոս հրատարակուող բոլոր գրքերու։ 10—6

Գ. ԲԱԼՃԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ

ՅԱՆՁՆԱԿԱՏ. ԵՒ ՆԵՐԿԱՅՑՈՒՑԻՉՔ

ԾԱՆՕԹՄԱՆՑ ԳՈՐԾԱԿԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Կ. Պոլսոյ եւ գաւառներու ամեն Լուգիրներուն համար

Բերա, Բաաամ ծ'Ալեի, Բերա.

Ամերիկեան վերջին նորութիւն։ Գործու մեքենայ չատ պարզ, տեսակ նեղի և տատասուն։ Դիւրութեամբ և կէս ժամուան մէջ կարելի է սորվիլ։

ԳԻՆՆ Է 14 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ 50—2

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԲՍՐԻՋ 1828 — 1829

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ ԲԱՐՒՋ, ԲԼԱՍ ՎԱՆԵՑՈՑ 9

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

ՀԻՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ապահովագրեալ գրամագլուխ	25 միլիոն	ֆրգ.
1907ին դանձուած ապահովագիր	28 միլիոն	»
Մինչեւ 1907ի վերջը հատուցուած վնաս	350 »	»
Դրամագլուխ եւ պահեստ	134 »	»

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Ընկերական ապահովագրութիւնք	338½	» »
1907ին դանձուած ապահովագիր	12½	» »
Մինչեւ 1907ի վերջը հատուցուած վնաս	231	» »
Դրամագլուխ եւ պահեստ	179	» »

Ինչպէս այս թուանշաններէն կ'երեւի, Ընկերութեան կրկին ճիւղերու գրամագլուխն ու պահեստը նոյնը գումար մը կը կազմեն որ հակայ հաստատութիւն մը կ'ընծայէ ԻՒՆԻՕՆի ապահովագրելուց։

Արեւելքի համար ժամանակ զգոյշ ըլլալ սակայնոյց, նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կերազի ուրիշ ընկերութեան պայմաններէն։ Ապահովագրութեան առիթն ամենէն ազան պիտերով օրինակի համար՝ ՍՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ի ԴԷՊ ՄԱՀՈՒ, ԽԱՐՆ, ԴՒԱՄՈՀՈՒԹԻՒՆ, ԵՒԼՆ։

Ընկերութեան գրասասունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Թուրքիոյ եւ Արեւելքի Ընդհ. Տնօրէնութիւն

Ընդհանուր Տնօրէն ՍԻՄՈՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ

Պետ Կենաց Գիւղին ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Սթամպուլ, Ծուլթան-Համամ, Բանկերջը Օզլու բոսած։

Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

Աջաստօլուի Օսմանեան Երկաթուղի

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ Հայտար-Փաշայի եւ Բեմիրի միջեւ երթեւեկող կառախումբերու

1909 *Մայիս* 1 (Ն. Տ.)էն սկսեալ

	Առտու																Իրիկուն						
Կամուրջ	մ.	— —	10 48	11 —	11 56	12 49	1 02	2 28	3 43	4 40	5 21	6 53	7 49	8 47	9 22	9 51		10 33	11 06	11 40	12 38	1 18
Հայտար-Փաշա	ժ.	— —	11 08	11 20	12 46	12 39	1 22	2 48	4 05	4 30	5 41	7 13	8 09	9 07	9 42	10 11		10 53	11 26	12 —	12 58	1 38
	մ.	10 45	11 46	11 50	12 26	12 44	1 27	2 53	4 10	4 35	5 51	7 25	8 14	9 15	9 48	10 17	11 —	11 07	11 32	12 06	1 02	1 43
Գըզըլ Թօփրագ	»	— —	11 21	— —	12 34	12 52	1 35	3 01	4 18	4 43	5 59	7 34	8 22	9 23	— —	10 23	. . . .	11 15	11 40	12 14	1 10	1 51
Ֆէներ Եօլու	»	10 57	11 28	12 02	12 37	12 56	1 38	3 04	4 21	4 47	6 02	7 38	8 26	9 26	— —	10 29	. . . .	11 18	11 44	12 18	1 13	1 54
Կէօղ Թէփէ	»	— —	11 32	— —	12 41	1 —	1 42	3 08	4 25	4 51	6 06	7 43	8 30	9 30	— —	10 33	. . . .	11 22	11 48	12 22	1 17	1 58
Իքէնճէզ	»	11 03	11 39	12 02	12 46	1 04	1 47	3 13	4 29	4 55	6 10	7 48	8 34	9 33	10 —	10 38	. . . .	11 26	11 52	12 26	1 22	2 03
Պօղճաճըզ	»		11 45	12 20	12 52	1 11	1 53	3 19	4 36	5 01	6 16	7 55	8 40		10 06	10 44		11 31	11 59	12 34	1 28	2 08
Մալթէփէ	»		11 54	12 33	12 59	1 19	2 01	3 28	4 44	5 08	6 25	8 07	8 48		10 45	10 51		11 32	12 07	12 42	1 36	2 10
Գարթալ	»		12 04	12 49		1 29	2 12	3 38	4 54		6 35	8 22	8 58		10 25			11 33	12 18	12 53	1 46	2 26
Բէնարկ	»		12 11	1 —		1 36	2 19	3 45	5 01		6 42	8 32	9 05		10 32			11 39	12 25	1 —	1 53	2 33

	Առտու																Իրիկուն						
Բէնարկ	մ.	10 47		11 37	12 44	12 42		2 01	2 38	2 18	4 07		6 04	7 46	9 25		9 46	11 04			12 07	12 46	
Գարթալ	»	10 25		11 45	12 22	12 54		2 10	2 46	3 10	4 15		6 12	7 54	9 33		9 57	11 12			12 16	12 55	
Մալթէբէ	»	10 35		11 56	12 33	1 01	1 34	2 20	2 56	3 26	4 25	5 18	6 23	8 05	9 43		10 13	11 23	11 52		12 26	1 05	
Պօղճաճըզ	»	10 43		12 04	[illegible]	1 40	1 42	2 28	3 04	3 37	4 34	5 26	6 31	8 13	9 51		10 24	11 31	12 01	12 22	12 35	1 13	
Իքէնճէզ	»	10 50	11 54	12 11	12 48	1 17	1 49	2 34	3 11	3 48	4 40	5 32	6 37	8 19	9 58	10 22	10 36	11 37	12 07	12 30	12 41	1 20	
Կէօղճէբէզ	»	10 54	11 58	— —	12 52	— —	1 53	2 38	3 15	3 52	4 44	5 36	6 41	8 23	10 02	10 26	— —	11 41	12 11	— —	12 45	1 24	
Ֆէներ Եօլու	»	10 58	12 03	— —	12 57	— —	1 57	2 42	3 19	3 57	4 49	5 40	6 45	8 28	10 06	10 31	10 44	11 46	12 16	— —	12 49	1 28	
Գըզըլ Թօփրագ	»	11 01	12 06	— —	1 —	— —	2 —	2 45	3 22	4 01	4 52	5 48	6 48	8 31	10 09	10 34	— —	11 49	12 19	— —	12 52	1 31	
Հայտար-Փաշա	ժ.	11 09	12 14	12 21	1 08	1 27	2 08	2 53	3 30	4 10	5 —	5 51	6 56	8 39	10 17	10 42	10 54	11 57	12 27	12 40	1 —	1 39	
	մ.	11 14	12	26 26	1 13	1 33	2 13	2 58	3 35	4 20	5 05	5 56	7 01	8 44	10 22		11 02	12 05	12 34		1 06	1 44	
Կամուրջ	ժ.	11 31	12	46 46	1 33	1 53	2 33	4 18	3 55	4 40	5 25	6 16	7 21	9 04	10 42		11 22	12 25	12 54		1 26	2 04	

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ ՖԷՆԷՐ-ՊԱՂՉԷԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԵՐՈՒՆ ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

ԵՐԹ			ԳԱՐՁ		
Գարաքէօղի Կամուրջ	*մեկնում*	6 36 7 49	*Ֆէներ Պաղչէ*	*մեկնում*	8 46 11 08
Հայտար-Փաշա	*ժամանում*	6 56 8 09	*Ֆէներ Եօլու*	»	8 28 11 47
» »	*մեկնում*	7 01 8 14	*Գըզըլ Թօփրագ*	»	8 31 11 20
Գըզըլ Թօփրագ	»	7 09 8 22	*Հայտար-Փաշա*	*ժամանում*	8 39 11 28
Ֆէներ Եօլու	»	7 10 8 23	» »	*մեկնում*	8 44 11 33
Ֆէներ Պաղչէ	*ժամանում*	7 20 8 35	*Գարաքէօղի Կամուրջ*	*ժամանում*	9 04 11 53

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ Վ/Ը. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 ՕԳՈՍ. 2/14 ԵՒ 1320 ՍԷՖ. 20 ԹՈՒԱԿԻԹ ՖԷՐՄԱՆՈՎ

Դիմել Ընկերութեան Կեդր. Գրասենեակը, Ղալաթիա Նաղլը խան, Հէզարֆէն փողոց, թիւ 14, Բօօ-ըէտթիվ վճարատան դիմաց, կամ հետեւեալ հասցէներուն։

Պոլիս, *մասնաճիւղ Օսմ. կայս. Պանքայի Եկեղ Ճամփի հրապարակ։*

» *Մ. Ի. Սաոօք, Շէյխ-իւլ-Իսլամ խան, Պահչէ Գարու թիւ 10։*

» *Ալաղի պէյ և. Ընկ. Վէրնէհիէր փողոց։*

» *Պ. Մ. Ա.յմէլօղլու, Էմին-Էօնիւ Պահչէ Գարու, Իւմիր փողոց։*

Գաղըպիւղ, *Ագիքսանդր Ալէքսիատես Շուէկայի հրապարակ։*

» *Մ. Ա. Անդրիա, Մօտա ճասաէսի։*

Պէօյիւքտէրէ, *Մ. Ա. Տէմարքի։*

Բերա, *Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի Մեծ Փողոց։*

Շիշլի, *Մ. Է. Ռօսի, Պէօյիւքտէրէ Ճոասէսի, թիւ 137։*

Ղալաթիա, *Մ. Ա. Բիւհանց, թիւ 12 Թիւնէլ խան։*

Մեծ-Կղզի, Բէյօղլ էֆ.։

Մոդիլիկիւղ, Մ. Ա. Անկելիաէս, կայսրանի հրապարակ.

Սան Սթեֆանօ, Բէյնեճան էֆ.։

Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

Օսմանեան Ընկերութիւն

ՄԵԾ ԶՈՒԼԱՐԱՆ ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՏԱՒԻՂ

18. ՍԻՐԻՒԱՒԻ. ԹՐԱՄՎԱՅ ՁԱՏՏԷՍԻ. ԽԻՏԱՎԷՆՏԻԿԵԱՐ ՓՈՂՈՑ. 18

Տպարանաէրները՝ գիր հայթայթելու դժուարութենէն, գնդի ազատութենէն, չուաով մատիէն և հրքեան ալ գիրերուն մնիսնոն ձուլուելէն կը դանդաղէին։ Այս դանդաղութիւնն բոլորն ալ նոյնասեռով ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ անուամբ մեծ Զուլարան մը հիմնուած է Կ. Պոլիս, Հօճա-Փաշա, Խիւսալէնտիկեար փողոց, Թրամվայ ձաոասէսի, Թիւ 18, ուր կը պատրաստուին ամեն լեզուէ և ճաշակաւոր տառեր։ Երբոր գործն և վերջնոյս վերադարձած արուեստագէտ մը Փարիզէն նորատիպ մեքենաներ միասին բերած, գեղագիրներ՝ Հայերէն և Թուրքերէն ամեն Բանկիոի վրայ տառեր գեղեցիկ և այս տառերը վարպետներու կողմէ Զինկի վրայ փորագրուած են։ Գիր ձուլելու մասին Կ. Պոլսոյ էն ճարտար և արուեստագէտ ու փորձ վարպետի մը հետ ընկերակցած ըլլալով, կրնայ ձուլարաններու սէտ պէտքերուն չգոհալով, ինք անձամբ գործին գլուխը կը գտնուի։ Տառերը երկու տեսակ մետաղէ չինել սովորական եղած էր, բայց դիմանալու և ճաշակաւոր ըլլալու համար երրորդ մետաղներ ալ կը դործուին և ծախքէ չվախնալով այս մետաղներուն ամենէն լաւն և ամենէն մաքուրը կը գործածուի և չամախորդաց գիւրութիւնն համար գիներն ալ խիստ չամուռը են։

Կը խնդրուի ամենէ չամախորդներէն որ բարեհաճին անդամ մը այցելել մեր Զուլարանը, հոմանցում դոյացնելու համար գինեզրը գործին ժամանակութեան և գիրերու տեսակութեանը մասին։ Թուականի չամենայնութիւնը կը կատարուին անթերի կերպով։ 50—5

ՊԱՏՄԱՆԵՔ «ՀԱՅՐԵՆԻՔ»Ի

Բամենգիմները վճարելի են բաժանորդագրութիւնք իսկոյն կը դադրին։ — Զարդուցած բաժանորդագրութիւնք իսկոյն կը դադրին։ — Դրամի ուղարկման կատարման մէջոցն է ՄԱՆՏԱ.—ԲՕՍԲՔ։— Դրամի փոխարէն նամակագրուշ ալ կ'ընդունուի 105 դ. ի համակարգուշը 100 դ. ի հաշուով։— Դրամի ուղարկման ծախքերը չաժանորդաց կը պատահին։— Թերթին պաշտօնական սահագրերին փոխարէն նոյնա վճարումները միայն օրինաւոր են։— Անձին տեսակ անհատական կամ չհոս վերադրող ծանուցումներ վճարումով են և ատանձինն կը տակարկուին։ Զրի են միայն հանրօգուտ հրատարակութիւնները։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Որոնք են օրուան լուրերն ու նորագոյն հրատարակութիւնները։

Դիմեցէք Գըլըճեան գրատուն, Կ. Պոլիս, Ջաբմաքճըլար՝ թիւ 25, և ձեռք ձեզի տակ պիտի ունենաք օրուան հարցերուն և ազգութեան համապատասխան հրատարակութեանց չարք մը, հետաքրքրական ըլլալուն չատ ազան։

Գըլըճեան գրատան այդ նոր հրատարակութիւններէն յիշենք՝ «Բանակալ Մարը» (3 դրշ.), «Կարմիր Գազանները Որջը» (5 դրշ.), «Աչքս գետը մը Բիւնեհանի մոխիրներուն վրայ» (100 փր.), «Ազատութիւն քաղաքական և տնտեսական» (50 փր.), «Փախստական կնոջը» (2 դրշ.), «Հէրոսէհիներ» (3 դրշ.), «Հաւէչ» (60 փր.), «Կարմիր Օրեր» (6 դրշ.) «Սօսալիզմ և Հայրենիք» (2 դրշ.), «Երկու Սրտեր» (3 դ.), «Արշալոյսի Դօղանդներ» (5 դրշ.), «Վալէտ» (5 դրշ.), «Ազատ Երդարան» (5 դրշ.), «Հայրենիքի Երդարան» (40 դրշ.), կամ Հաղիրատեղեան» (8 դրշ.), «Վեղարաւոր Աստանա» (1 դրշ.), «Սառալին անդամը» (50 փր.), «Շոգ Մոգ» (1 դրշ.), ինչպէս նաեւ Առանցի տառալեալ Մաշկոյ եսկիսկոպոսի վերջին թիւր գործը՝ «Հալիճի Արտասերը» (8 դրշ.)։

Մի՛ մոռնաք Գըլըճեան գրատան հասցէն։ Դժգոհ չէք մնար։ 30—2

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՇՆԱԶԱՐ

ՀԱՆԳԱՍՏԱՆՕՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

Կ. ԵՒՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ Յ. ԽՄԱՌՈՒԼԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Ձէյալ Պէյ խան.

Սոյն վաճառատան համաբաւ ամրոզ Սրեւելքի մէջ այնքան ընդհանրացած է որ, աւելորդ է անոր գովեստն ընել։ Իր ուղղակի ներածած Զինւոյ, Ճամվայի, Սէյլոնի և ուրիշ բազմատոհմ թէյերը իրենց այլ և այլ յատկութիւններով միշտ գնահատած ու փնտռուած են, և վաճառատան փոքրատած ու անդրդուելի ուղղամտութիւնը մեծ երաշխաւորութիւն կազմ է միշտ իր պատուոյժան յանձնորդաց համար, և հետզհետէ բազմացուցած է իր վաճառանիշին արժէքը։ Ուստի պատ. յանձնորդներէն կը խնդրուի պահանջել միշտ նաբիսխ վաճառանիշը, որ կը գտնուի Թուրքիոյ բոլոր քաղաքներուն մէջ։

ԳԻՆԵՐԸ ՄԻՇՏ ԶԱՓԱԻՈՐ

ՄԵԾ ԴԻՐԾԱՐԱՆ

ԹԻԹԵՂԵԱՅ ՏՈՒՓԵՐՈՒ

Տեարք Կ. Եաղրեեան և Ց. Խաչատուրեան հաստատած են նաեւ Թիֆլիզ Հայ առեւտրու ընդարձակ գործարան մը՝ օժտուած ամենէն վերջին ու կատարելագործեալ մեքենաներով, և ուր կ'աշխատին 46 գաղթական Հայեր։

Օրական արտադրութիւն

34,000 ՏՈՒՓ

Սրտագ և կանոնաւոր գործադրութիւն ամէն տեսակ Լիթիկեայ տուփերու և ամանիներու յանձնարարութեանց։

Ընդհանրկ ձեւով տուփեր միշտ պատրաստ կը գտնուին մեծաքանակ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՁԵՒՈՎ

ՐԷՋԵԼԻ ԸՆՏԻՐ ՏՈՒՓԵՐ

զոր Թուրքիոյ մէջ միայն մեր գործարանը կը պատրաստէ։

ԳԻՆԵՐ ԽԻՍՏ ՁԱՓԱԻՈՐ 50-3

ՄԵՐ ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրուի հրատարակութեան համար ղրկուած ձեռագրերնիդ թղթին մէկ երեսը միայն և կարելի եղածէն չատ չատակ գրել։

ԺՕՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆ (6)

ՊԱՐՈՒԹԱՆ

Գ.

(Յարդ հրատարակուածներուն ամփոփումը տեսնել վերը։)

Բրօպէր մէկու չտեսնանց ժպտելն էր և ձայներգորէն յուսահատ կերպարանք մը առնէր, սեհոսին վրայ սրմռքած ճնապատ էր և թեւերը մարմնին երկու կողմէն կախուած էին անզօր ու անկենդան։

Մեզմաւորը ընդհակառակն ուրթ վրայ կեցած էր կարմրած, գրպտուած և արտասրց կորպի ուժգնութեամբ մը կը խօսէր։

—Եւ եղած դպրութիւնը չատ խոշոր է, կը չարաչահակէ Պ. Ֆօվէլ, ամբողջ հարատութիւն մըն է որ ձեռքէ ուեէն, 350,000 ֆրանք։ Այս դպրութիւնը կրնար լուծի հնարք ալ ունենալ։ Սակն կ'ըսէաց որ եթէ այդ գումարը չի դանուի, ամենէն հարուստ դրամատան վարկն քակ կը վտանգուի։

—Այ՛, պարոն, ես ալ ճիշդ այսօր տնտղին գումար մը ունէի վճարելու։

—Իրա՞ւ...

Կարելի չէր չհաւատալ այս չիշոյ, զոր դուռ ոստիկանութեան գործերը այս բառին մէջ. կասկած մը, առանձին կացակած մը, ծագած էր իր միտքին մէջ։ Մեզմաւորը զոյն գունչուկեց, ամրսաց ու չուսով չարունակեց.

—Բայց վճարումս կատարկի նուրբէն, միայն թէ անակարգ զնդուսթիւն մը ընելով։ Սա ալ լաւ որ, և թէ իմ հրամանովս կատարուած ըլլալն, այդ 350,000 ֆրանքը դրամարկղին մէջ պիտի չըլլար։

—Ի՞նչպէս։

—Ես չեմ ուղեր որ դիշերը դրամատան մէջ ներչոր գումարներ դնեմ։ Արկղակալս պատրաստած էի որ միշտ վերջին ժամուն ապահ Ֆըրանսական Պանքայէն դրամ առնելու համար։ Մանաւանդ ապրիլած էի իրեն դիշերը դրամարկղին մէջ բան մը պահել։

—Կը լսէ՞ք, լաւ գնդուսթերը Բրօպէրի։

—Այ՛, պարոն, պատասխանեց արկղակալը, Պ. Ֆօվէլի բառեր կատարելապէս ճիշդ է։

Այդ բոցատութեան վրայ ոստիկանները իրարու նայեցան գնդուսթերն կասկածը կը ցրուէր, փոխանակ հաստատելու։

—Վերջապէս, ըսաւ, դողութիւն մը կատարուած է։ Ո՛վ է գողը։ Դուրսէ՞ն մարդ մտած է։

Սեղանաւորը վազրկեան մը վարանեցաւ.

—Չեմ կարծեր, պատասխանեց հուսկ յետոյ։

—Իսկ ես ապահով եմ որ ոչ, յայտարարեց Բրօպէրը։

Ոստիկանութեան գործերը այս պատասխաններուն կը սպասէր արդէն, բայց չէր կրնար հիմոյ անոնց բոլոր հետեւութիւնները քննել։

—Սակայն, դիտել տուաւ, պէտք է նախ լաւ մը նայինք ամէն բան։

Եւ իրեն ընկերացող մարդուն դառնալով, ըսաւ.

—Պ. Ֆանթիլլօ, նայեցէք թէ արդեօք այս պարտներուն ուշադրութենէն վրիպած նշան մը չկա՞յ։

Պ. Ֆանթիլլօ, զոր Սկիւտ կը կոչէին, արտասրց կորպի դիւրաչարժութեամբ կը պարսի այս մակդիրը։ Հանգստի իր պզտիկ միանձնարանէն տեսիլ ու վտան կերպարանք մը առնի. մինչեւ վիրը կռնհատած սեւ, բարակ արձակոթին մէջ պինդ սեհոսը վտանգաւոր մը վեցկորնդ դրակիրը պիտի կարծէր։ Իր դէմքը անոնցմէ է, որ մարդս կը խաւսին։ Բիթը գարշելի կերպով վեր դարձած է, չբմանդները խիտ բաշակ, և պղտիկ ու կրոր աչքերը սիրտ նեղացնելու չափ արագաչարժ։

Հինգ տարիէ ի վեր ոստիկանութեան պաշտօնատունը մտած է և խնդալ կ'ըլլայ որ բան մը ընէ, ինքզինքը ցուցնէ, անուն մը չունի, վատն ալ փառասէր է։ Աւա՛ղ, միշտ տափերները պահած են այդ մարդուն, կամ հանճարը։

Այդ ներչոր, տակուբեր ոստիկանութեան գործերը չըսած, ինքը ամեն կողմ պրպտած էր, դանդն ուշադրութեամբ զննած, միջնորմները դիտած, պատհանները քննած, վառարանին մոխիրները խառնած էր։

—Շատ դժուար կ'երեւայ ինձի, պատասխանեց, որ օտարական մը մտնէ հոս։

Գրասենեակին չորս կողմն կը դառնար։

—Այս դուռը իրմէ՞ն կը դառնար։

—Այ՛ մէկ ըսաւ Բրօպէրը։

—Եւ ուրիշ ելք չունի՞։

—Ժամը քսանըչորսով պատկերացած։

—Ժամը տասնուվեցին մտ. դիշերը ոեր մեծ սրճարանին մնացած էի պարտին ունենալուն հետ։

—Եւ այս պիշեր բնաւ տպտուկ մը չի լսեցի՞ք։

—Եւ ապ ապատաւորը, յարեց Պ. Ֆօվէլ, մուտքի սենեակին մէջ կը պառկի վրիակատ անկողնի մը վրայ, զոր ամէն իրիկուն կը փռէ և առաւօտն կը ժողուէ։

—Հո՞ս է, տարօրէց գօղիսերը։

—Այ՛, պարոն, պատասխանեց սեհոսը։

Իսկոյն դուռը կիսովին բացուեցաւ ապուռը։

—Սնակ լսի։

Այդ ապատաւորը, որ ոչխարին տանջ նեղն վատահելի արարածներէն մէկն էր, տասը տարիէ ի վեր կը ծառայէր Պ. Ֆօվէլի քով։ Կարելի չէր անոր վրայ տարակուսիլ, և ինք ալ դիտէր տակին, բայց դողութեան մը դէմ պահպանուելի է, և ներս մտած տանն տերեւի պէս կը դողար։

—Այս դիշեր քովի սենեակը պառկեցաք, տարցուց ոստիկանութեան գործերը։

—Այ՛, պարոն, տանէն դիշերաւոյ պէս։

—Ժամը քանիին պառկեցաք։

—Ժամը տասնուվեցին մտ. դիշերը մեր ժամն արձակուելէն ետքը։

—Եւ այս պատասխանին վրայ Պ. Ֆօվէլ, մուտքի սենեակին մէջ կը պառկի վրիակատ անկողնի մը վրայ, զոր ամէն իրիկուն կը փռէ և առաւօտն կը ժողուէ։

—Հո՞ս է, տարօրէց գօղիսերը։

—Այ՛, պարոն, պատասխանեց սեհոսը։

Իսկոյն դուռը կիսովին բացուեցաւ ապուռը։

—Սնակ լսի։

Այդ ապատաւորը, որ ոչխարին տանջ նեղն վատահելի արարածներէն մէկն էր, տասը տարիէ ի վեր կը ծառայէր Պ. Ֆօվէլի քով։ Կարելի չէր անոր վրայ տարակուսիլ, և ինք ալ դիտէր տակին, բայց դողութեան մը դէմ պահպանուելի է, և ներս մտած տանն տերեւի պէս կը դողար։

—Լա՛ւ, ապա՛, դայէք, բաւ ոստիկանութեան գործերը։

Մնեէլ, դուռ եղածին պէս՝ ծանիքելը իր հետաքրքրութիւնները նորեն սկսաւ։ Մեզմաւորին պղտիկ սանդուխէն դուռը բացած էր։

—Այս ամպուխը ո՞ւր կը տանի, հարցուց։

—Իմ ոչխարութեան դասլիճս, պատասխանեց Պ. Ֆօվէլ։

—Այսինքն այն տեղը, ուր տորին դիս եկած տանիս, այնպէս չէ՞։

—Այ՛։

—Կ'ուզեմ տեսնել այդ տեղը դուռ, ծանիքելը, կ'ուզեմ այս եղբը լաւ մը դիտել։

(Շարունակելի)